

L Ö G

94

25. sept.

um breyting á lögum nr. 74 31. des. 1937, um alþýðutryggingar.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í 24. gr. laganna í stað „kr. 4500.00“ komi: kr. 7000.00.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1942.

Gjört í Reykjavík, 25. september 1942.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jakob Möller.

AUGLÝSING

95

5. nóv.

um staðfestingu ríkisstjóra á reglugerð fyrir lærdómsdeild
Verzlunarskóla Íslands.

Samkvæmt tillögum ráðuneytisins hefur ríkisstjóri staðfest eftirfarandi reglugerð fyrir lærdómsdeild Verzlunarskóla Íslands.

1. gr.

Verzlunarskóli Íslands hefur heimild til að starfrækja lærdómsdeild samkvæmt reglugerð þessari. Burtfararpróf úr henni nefnist stúdentspróf og jafngildir það samskonar prófi Menntaskólans í Reykjavík og Menntaskólans á Akureyri.

2. gr.

Námið í lærdómsdeild og prófið sjálft skal ná yfir þessar námsgreinar: íslenzku, ensku, þýzku, frönsku, latínu, dönsku, sögu, framleiðslu og vörufræði (náttúrufræði, efna- og eðlisfræði) stærðfræði, bókfærslu og endurskoðun, hagfræði og stjórnfræði.

3. gr.

Skipta skal vikustundum námsgreina sem næst því sem hér segir, miðað við tvö skólaár:

Íslenzka	2	2	4
Enska	5	4	9
Þýzka	2	2	4
Franska	5	5	10
Latína	4	„	4
Danska	1	„	1

95	Saga	2	2	4
5. nív.	Framleiðslu- og vörufræði (náttúrufræði, efna- og eðlisfræði) .	4	4	8
	Stærðfræði	5	5	10
	Bókfærsla og endurskoðun	2	2	4
	Hagfræði og stjórnfræði	2	2	4
		31	31	62

Enn fremur skulu nemendur fullnægja kröfum skólans um íþróttaiðkanir og söng.

Námsefni og markmið kennslunnar skal vera sem hér segir: Í námsgreinum þeim, sem sameiginlegar eru verzlunardeildinni og lærdómsdeildinni skal náminu í þeirri síðarnefndu hagað þannig að það taki við af námi hinnar fyrrnefndu. Verzlunarprófið veitir rétt til þess að stunda nám í lærdómsdeildinni, samkvæmt nánari fyrirmælum þessarar reglugerðar, enda hafi kennsla undir verzlunarprófið verið miðuð við fjögurra ára nám og nái yfir þær námsgreinar, sem nú skal greina og kennslustundafjöldi sem næst því, er hér segir: íslenska 16, enska 19, þýzka 14, danska 14, bókfærsla 15, reikningur og stærðfræði 15, saga 8, landafræði 6, hagfræði 4, verzlunarréttur 4, vörufræði 2, stjórnfræði 1, enn fremur sé kennd vélritun, hraðritun og skrift og stundaðar íþróttir.

Annars skal námsefni og markmið kennslu í lærdómsdeild vera sem hér segir:

Íslenska: Leggja skal sérstaka áherzlu á lestur og skýringu íslenskra bókmennta, einkum kveðskapar og á vandvirkni og lipurð nemenda í meðferð móðurmálsins í ræðu og riti.

Enska: Nemendur skulu einkum æfdir í lestri og meðferð ensks nútímamáls og þar á meðal lesa nokkuð af kveðskap og ritum eða ritgerðum um viðskiptamál og hagfræði. Þeir skulu lesa undir umsjón kennara að minnsta kosti eitt samfelld rit og gera skriflegar æfingar.

Þýzka: Nemendur skulu einkum æfdir í lestri og meðferð þýzks nútímamáls og þar á meðal lesa nokkuð af kveðskap og ritum eða ritgerðum um verzlunarmál og hagfræði. Þeir skulu lesa undir umsjón kennara að minnsta kosti eitt samfelld rit og gera skriflegar æfingar.

Franska: Nemendur skulu læra góðan frumburð á málinu og meginatriði franskrar málfræði. Þeir skulu lesa svo mikið í frönsku máli, að þeir verði samilega læsir á franskar bækur almenns efnis. Svo skal og hafa nokkrar æfingar í kennslustundum, munnlegar eða skriflegar, eftir því, sem tími vinnst til.

Latína: Nemendur skulu læra vel beygingarfræðina og kynnast helztu frumgreinum setningafræðinnar. Til styrktar málfræðináminu skulu þeir lesa eins mikið í óbundnu máli latnesku og tími vinnst til. Til stuðnings málfræðináminu má hafa skriflegar æfingar öðru hvoru. Nemendum skal bent á latneska orðstofna í nýju málunum, einkum í fræðiorðum, eftir því sem tók eru á. Kennslunni má einnig haga aðallega á þann hátt — sérstaklega eða í sambandi við kennslu nýju málanna —, að kenna notkun og uppruna alþjóðlegra orða og fræðiheita þeirra greina, sem helzt heyra til almennri menntun og undirbúningi undir háskólanám. Ef þessum skilyrðum er fullnægt er skólanum heimilt að taka upp að öðru leyti í stað latínu spænskukennslu, eins og hann hefur haft, eða ítölskukennslu eða aukna frönsku-kennslu.

Danska: Nemendur skulu lesa texta úr dönsku nútímamáli, eftir föngum rit eða ritgerðir um viðskiptamál og hagfræði.

95
5. nóv.

Saga: Nemendur skulu hafa á valdi sínu greinilegt yfirlit um almenna sögu, helztu atburði hennar og menn og kunna skil á sambandi þeirra. Þeir skulu einnig kynnast frumatriðum sögufræðinnar um söguheimildir og söguskilning. Leggja skal eftir föngum áherzlu á sögu seinustu tíma og stjórnarfars og hagsögu.

Framleiðslu- og vörufræði (náttúrufræði, efnafræði og eðlisfræði): Nemendur skulu hafa lært ágríp dýrafræði og grasfræði og nokkur höfuðatriði eðlisfræði, efnafræði og jarðfræði. Kennslunni skal eftir föngum hagað með tilliti til þess, að nemendur kynnist íslenskum náttúru- og framleiðsluskilyrðum og vörum. Þegar kennsla í þessum greinum fer fram til verzlunarprófs skal skólustjóri samræma kennslu og kennslustundafjölda í báðum deildum.

Stærðfræði: Nemendur skulu læra notkun stærðfræði og æfast í exakt hugsun. Þeir skulu læra algebru og geometríu og allýtarlegt ágríp af hornafræði.

Bókfærsla og endurskoðun: Nemendur skulu læra og æfast eftir föngum í helztu atriðum sem snerta endurskoðun, gagnrýningu reikninga og status og helztu viðskiptavenjur í sambandi við þetta.

Hagfræði og stjórnfræði: Nemendur skulu læra almenna og hagnýta hagfræði og yfirlit um stjórnarfar og félagsmál með sérstöku tilliti til Íslands.

4. gr.

Til þess að stunda nám í lærdómsdeildinni þarf nemandi að hafa hlotið við verzlunarpróf lágmarkseinkunnina 5,67, nema sérstök heimild skólustjóra komi til, og getur hann þá krafizt þess að nemandi taki upp eitthvað af burtfararprófinu. Nemandi, sem lokið hefur bæði gagnafræðaprófi og verzlunarprófi, getur fengið að sleppa til stúdentsprófsins þeirri náttúrufræði, sem hann, að mati skólustjóra, hefur tekið gagnfræðapróf í. Utanskólanemandi, sem ætlar að ganga undir stúdentspróf, skal senda skólustjóra umsókn um það og skal fylgja henni greinileg skýrsla um, hvað nemandinn hafi lesið, í hvaða skóla eða hjá hvaða kennara hann hafi stundað nám og vottorð um þessi og önnur efni, sem nauðsynleg teljast.

5. gr.

Próf milli bekkja og stúdentspróf fara að jafnaði fram í lok skólaárs. Ef sérstaklega stendur á getur skólustjórinn fært próftímamann að einhverju eða öllu leyti. Undir stúdentspróf getur nemandi ekki gengið fyrr en liðið er eitt ár frá því að hann lauk verzlunarprófi. Ef lengri tími líður milli prófanna en fimm ár, getur skólustjóri ákveðið, ef honum þykir ástæða til, að nemandinn taki upp aftur verzlunarprófið eða eitthvað af því. Til þess að flytjast milli bekkja þarf nemandinn lágmarks-einkunnina 4,25. Til þess að standast stúdentspróf má aðaleinkunn hans ekki vera lægri en 4,25. Rita skal einkunnir allar í löggilta einkunnabók. Á sama hátt skal rita einkunnir á prófskírteini þau, sem nemendur fá að prófi loknu. Einkunnir skal miða við Örstedskerfi.

6. gr.

Stúdentsprófið skal sýna, hvort nemandi hafi öðlast þá þekkingu, er reglugerð skólans gerir ráð fyrir, og hlotið þann þroska, sem útheimtist til þess, að stunda nám við háskóla eða aðrar æðri menntastofnanir.

Stúdentspróf er munnlegt og skriflegt (verklegt).

95 Prófa skal bæði munnlega og skriflega (verklega) í íslenzku, dönsku, ensku og
5. nóv. þýzku.

Skriflega prófið skal vera:

í íslenzku: ritgerð, nemendur skulu fá að velja á milli eigi færri en þriggja verkefna,

í dönsku: þýðing úr íslenzku á dönsku eða (og) ritgerð á dönsku,

í ensku: still eða (og) ritgerð,

í þýzku: still eða (og) ritgerð.

Skólastjóri getur látið skriflegar úrlausnir koma í stað munnlegs prófs í einstökum greinum og ákveðið hvort sleppa megi einhverju námsefni eða hluta þess, sem áður hefur verið prófað í, og setur að öðru leyti reglur um prófið samkvæmt reglugerð þessari.

Prófdómara skipar kennslumálaráðuneytið í samráði við skólastjóra.

Þetta birtist hér með til leiðbeiningar öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í kennslumálaráðuneytinu, 5. nóvember 1942.

Magnús Jónsson.

Gústav A. Jónasson.

96
5. nóv.

RÍKISSTJÓRABRÉF

er stefnir Alþingi saman til fundar laugardaginn 14. nóvember 1942.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Að ég, samkvæmt stjórnarskrá hins íslenska ríkis, 18. maí 1920, hef ákveðið, að Alþingi skuli koma saman til fundar laugardaginn 14. nóvember 1942, kl. 14.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur og verður þá Alþingi sett eftir að guðsþjónusta hefur farið fram í dómkirkjunni, og hefst hún kl. 13.

Gjört í Reykjavík, 5. nóvember 1942.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Ólafur Thors.